

การป้องกันการเกิดอาการอันไม่พึงประสงค์จากยา

บทบาทสำหรับพยาบาล	บทบาทสำหรับเภสัชกร
<p>ผู้ป่วยนอก พยาบาลหน่วยคัดกรองทำการตรวจสอบประวัติการแพ้ยาของผู้ป่วย จากใบ EMR2 และการสอบถามผู้ป่วย</p> <p>กรณีผู้ป่วยแสดงความไม่มั่นใจหรือต้องการการสืบค้นการแพ้ยาของผู้ป่วยให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ให้ส่งผู้ป่วยพบเภสัชกร ก่อนพบแพทย์</p> <p>บันทึก EMR1 ทุกครั้ง หากมีประวัติแพ้ยาบันทึกด้วยปากกาแดง ถ้ามีประวัติเดิมวงประวัติแพ้ยาด้วยปากกาแดงหรือติดสติ๊กเกอร์ผู้ป่วยแพ้ยาเตือน</p>	<p>ผู้ป่วยนอก สอบถามประวัติการแพ้ยาทุกครั้งก่อนจ่ายยา กรณีผู้ป่วยมีอาการแพ้ยามาในครั้งนี้ (active case) ให้ส่งผู้ป่วยพบเภสัชกรที่ห้องให้คำปรึกษาแนะนำการใช้ยา</p> <p>ส่งข้อมูลให้บันทึกในฐานข้อมูลของโรงพยาบาล</p> <ul style="list-style-type: none"> ● การป้องกัน ADR รุนแรง <p>ให้บัตร “การเฝ้าระวังการแพ้ยาที่รุนแรง” เมื่อจ่ายยา Cotrimoxazole, Sulfasalazine, Carbamazepine, Phenobarbital, Phenytoin, NVP, EFV, Allopurinol</p> <ul style="list-style-type: none"> ● การป้องกัน ADR Type A <p>ให้คำแนะนำการใช้ยาแก่ผู้ป่วยเพิ่มเติม เมื่อจ่ายยาที่พบรายงานการเกิด ADR type A บ่อย คือ Amlodipine Enalapril Tramadol</p> <p>ADR Type A ที่เกิดจากการบริหารยาไม่เหมาะสม คือ Ceftriaxone Vancomycin เพิ่มวิธีการบริหารยาเพื่อลดการเกิด ADR บนฉลากยา ชี้แจงข้อมูลให้พยาบาลทราบ</p>
<p>ผู้ป่วยใน พยาบาลประจำหอผู้ป่วยทำการตรวจสอบประวัติการแพ้ยาของผู้ป่วยจากใบ EMR2 และการสอบถามผู้ป่วย</p> <p><u>กรณีผู้ป่วยไม่มีประวัติแพ้ยา</u> ให้บันทึกในใบประเมินสภาพผู้ป่วยแรกรับและกิจกรรมการพยาบาลแรกรับ (ใบแรกรับการพยาบาล)</p> <p><u>กรณีผู้ป่วยมีประวัติการแพ้ยา</u> ให้บันทึกในใบประเมินสภาพผู้ป่วยแรกรับและกิจกรรมการพยาบาลแรกรับ (ใบแรกรับการพยาบาล)</p> <p>ติดสติ๊กเกอร์หน้า chart เขียนชื่อยาที่แพ้ที่บรรทัดสุดท้ายของใบ Doctor’s order sheet</p> <p>กรณีผู้ป่วยแสดงความไม่มั่นใจหรือต้องการการสืบค้นการแพ้ยาของผู้ป่วยให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้นหรือผู้ป่วยมีอาการแพ้ยาในปัจจุบันแจ้งเภสัชกร โทร 1172</p>	<p>ตรวจสอบประวัติแพ้ยาของผู้ป่วยกับยาที่จะจ่าย ถ้ามีโอกาสทำให้ผู้ป่วยเกิดการแพ้ยาซ้ำ เภสัชกรโทรแจ้งพยาบาลประจำหอผู้ป่วยนั้นๆ เพื่อประสานกับแพทย์ต่อไป</p> <p>หากพบข้อมูลเกี่ยวข้องกับอาการอันไม่พึงประสงค์ใน Doctor’s order sheet ส่งต่อข้อมูลให้เภสัชกรผู้รับผิดชอบ</p> <p>เภสัชกรงานบริหารเภสัชกรรม งานเภสัชสนเทศและนโยบายยา เยี่ยมผู้ป่วยเพื่อทำการซักประวัติ เก็บข้อมูลประเมินการแพ้ยา หากผู้ป่วยแพ้ยาออกบัตรแพ้ยาแก่ผู้ป่วยพร้อมคำแนะนำ</p> <p>ส่งข้อมูลให้บันทึกในฐานข้อมูลของโรงพยาบาล</p> <ul style="list-style-type: none"> ● การป้องกัน ADR Type A <p>การเกิดอาการไม่พึงประสงค์ที่เกิดจากการบริหารยาและขนาดยาไม่เหมาะสม</p> <ol style="list-style-type: none"> i. จัดทำข้อมูลในการบริหารยาชี้แจงพยาบาลในรายการยาที่เป็นปัญหา และเพิ่มข้อมูลในฉลากยา ADR Type A ที่เกิดจากการบริหารยาที่พบบ่อย คือ Ceftriaxone Vancomycin เพิ่มวิธีการบริหารยาเพื่อลดการเกิด ADR บนฉลากยา ชี้แจง

บทบาทสำหรับพยาบาล	บทบาทสำหรับเภสัชกร
<p>กรณีนอกเวลาราชการให้แจ้งเภสัชกรที่ห้องจ่ายยา โทร 1106 โดยเภสัชกรจะติดตามในวันราชการต่อไป</p>	<p>ข้อมูลให้พยาบาลทราบ</p> <p>ii. หน่วยงานใดที่มีการพบการเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากการบริหารยามาก จะมีการวิเคราะห์สาเหตุเพื่อหาทางแก้ไข (เฉพาะ Ward)</p> <p>จัดทำแนวทางป้องกัน เช่น แนวทางป้องกันและจัดการ Extravasation จากยา Norepinephrine</p>